

P9_TA(2023)0194

Wpływ rosnących kosztów finansowania zewnętrznego Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy na budżet UE na rok 2024

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wpływu zwiększenia kosztów finansowania zewnętrznego w ramach Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy na budżet UE na 2024 r. (2023/2037(BUI))

(C/2023/1084)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 14 marca 2023 r. w sprawie wytycznych budżetowych na rok 2024,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie ulepszenia wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027: gotowy na nowe wyzwania, odporny budżet UE ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2022 r. w sprawie wdrażania strategii zaciągania pożyczek w celu finansowania Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy – Next Generation EU ⁽²⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 ⁽³⁾, wspólne oświadczenia uzgodnione między Parlamentem, Radą i Komisją w tym kontekście ⁽⁴⁾, a także powiązane deklaracje jednostronne ⁽⁵⁾,
- uwzględniając Porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami oraz w sprawie nowych zasobów własnych, w tym również harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych ⁽⁶⁾,
- uwzględniając decyzję Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylającą decyzję 2014/335/UE, Euratom (decyzja w sprawie zasobów własnych) ⁽⁷⁾,
- uwzględniając wniosek Komisji z dnia 22 grudnia 2021 r. dotyczący decyzji Rady zmieniającej decyzję (UE, Euratom) 2020/2053 w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej (COM(2021)0570) oraz stanowisko Parlamentu w tej sprawie z 23 listopada 2022 r. ⁽⁸⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 ⁽⁹⁾,
- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2023 ⁽¹⁰⁾ oraz załączone do niego wspólne oświadczenia Parlamentu, Rady i Komisji, a także oświadczenie Komisji,
- uwzględniając art. 93 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Budżetowej (A9-0163/2023),

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0450.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0400.

⁽³⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 11.

⁽⁴⁾ Dz.U. C 444 I z 22.12.2020.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0357.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 28.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0404.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 23.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 58 z 23.2.2023.

- A. mając na uwadze, że zgodnie z art. 311 TFUE Unia musi pozyskać środki niezbędne do osiągnięcia swoich celów i prowadzenia swojej polityki;
- B. mając na uwadze, że w wieloletnich ramach finansowych (WRF) na lata 2021–2027 przewidziano 12,9 mld EUR w cenach z 2018 r. (15 mld EUR w cenach bieżących) w siedmioletnim okresie na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego związanych z Instrumentem Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy (EURI); mając na uwadze, że kwota ta opierała się na założeniu stopniowego wzrostu stóp procentowych pożyczek z 0,55 % w 2021 r. do 1,15 % w 2027 r.;
- C. mając na uwadze, że w WRF na lata 2021–2027 spłata kosztów finansowania zewnętrznego EURI podlega pułapowi wydatków w dziale 2b (Odporność i wartości), obok sztanदारowych programów, takich jak Erasmus+, Program UE dla zdrowia, program „Obywatelstwo, równość, prawa i wartości” oraz program „Kreatywna Europa”;
- D. mając na uwadze, że strategia zaciągania pożyczek w ramach EURI została skutecznie wdrożona; mając na uwadze, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie, która rozpoczęła się w lutym 2022 r., przyspieszyła inflację, powodując reakcję antyinflacyjną ze strony Europejskiego Banku Centralnego i odpowiadający jej znaczny wzrost stóp procentowych, które obecnie wynoszą ponad 3 %, a tym samym zwiększenie kosztów finansowania zewnętrznego EURI;
- E. mając na uwadze, że bez szybkiego podjęcia działań w drodze rewizji WRF zwiększone koszty spłaty EURI prawdopodobnie przekroczą dostępne marginesy w budżecie; mając na uwadze, że konieczne są pilne działania, aby uniknąć sytuacji, która wymagałaby wykorzystania większości, jeśli nie wszystkich, zasobów dostępnych w ramach instrumentu elastyczności i jednolitego marginesu w latach 2023 i 2024; mając na uwadze, że zaciąganie pożyczek w ramach EURI koncentruje się na latach 2022 i 2023 r., przy czym zaplanowane koszty spłaty są znacznie wyższe w drugiej połowie okresu WRF, co oznacza, że wyższe niż prognozowane stopy procentowe będą miały znaczący wpływ na koszty bezwzględne w latach 2025–2027;
- F. mając na uwadze, że przyjmując porozumienie w sprawie WRF, Parlament, Rada i Komisja uzgodniły, że wydatki na pokrycie kosztów finansowania EURI muszą mieć na celu nieograniczanie programów i funduszy Unii;
- G. mając na uwadze, że w prawnie wiążącym planie działania na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych trzy instytucje uznają, że zwiększenie wiarygodności i trwałości planu spłaty EURI zależy od wprowadzenia wystarczających nowych zasobów własnych; mając na uwadze, że Rada nadal nie podjęła decyzji w sprawie pierwszego koszyka nowych zasobów własnych; mając na uwadze, że pierwszy koszyk będzie musiał zostać uzupełniony wnioskami dotyczącymi drugiej puli zasobów własnych, aby zapewnić wiarygodny i wystarczający ogólny poziom dodatkowych dochodów, w tym na pokrycie kosztów finansowania zewnętrznego EURI;
1. podkreśla, że Unia w pełni wywiąże się ze swojego prawnego zobowiązania do spłaty kosztów finansowania zewnętrznego związanych z EURI, bez względu na wszystko; przypomina, że decyzja o podwyższeniu pułapu zasobów własnych o 0,6 % dochodu narodowego brutto oznacza, że budżet Unii jest odpowiednio wyposażony do pokrycia kosztów finansowania zewnętrznego EURI;
 2. zauważa z rosnącym zaniepokojeniem, że kwoty zaplanowane na spłatę kosztów finansowania zewnętrznego EURI będą prawdopodobnie niewystarczające, zwłaszcza w 2023 i 2024 r., oraz że w obecnej sytuacji nieprzydzielone marginesy w ramach większości pułapów wydatków są albo bardzo ograniczone, albo zupełnie nie istnieją;
 3. ponownie nalega, że Komisja musi terminowo przekazywać władzy budżetowej UE szczegółowe informacje na temat obliczeń leżących u podstaw prognoz dotyczących kosztów finansowania zewnętrznego EURI do 2027 r., w tym na temat przyjętych założeń i parametrów; zgadza się z apelem Rady o pełną przejrzystość i widoczność EURI oraz o dostarczenie przez Komisję wszystkich istotnych informacji, w tym tabel zbiorczych dotyczących środków budżetowych;
 4. jest głęboko zaniepokojony, że bez podjęcia niezbędnych działań rosnące koszty finansowania zewnętrznego EURI mogą poważnie ograniczyć zdolność budżetu Unii do finansowania priorytetów i strategii politycznych Unii oraz do reagowania na pojawiające się potrzeby; podkreśla, że wpływ ten nakłada się na efekt wysokiej inflacji, która zmniejsza realną wartość budżetu Unii; podkreśla, że ten połączony wpływ oznacza, że budżet Unii jest w mniejszym stopniu w stanie zaspokoić potrzeby obywateli i sprostać wyzwaniom stojącym przed Unią;
 5. podkreśla potrzebę podjęcia pilnych działań w drodze rewizji WRF, aby uniknąć sytuacji, w której zwiększone koszty finansowania zewnętrznego EURI mogłyby wyczerpać instrument elastyczności i jednolity margines w latach 2023 i 2024; podkreśla, że niepodjęcie działań nie tylko ograniczyłoby zdolność Unii do reagowania na pojawiające się potrzeby i kryzysy – zarówno w Unii, jak i poza nią – ale również praktycznie uniemożliwiłoby finansowanie ważnych nowych inicjatyw, takich jak proponowany europejski akt w sprawie czipów, bez dokonywania cięć w istotnych istniejących programach lub funduszach; podkreśla, że stanowiłoby to de facto naruszenie zobowiązania trzech instytucji do nieograniczania unijnych programów lub funduszy;

6. przypomina, że w planie działania na rzecz wprowadzenia nowych zasobów własnych przewidziano wprowadzenie pierwszej partii zasobów własnych w najpóźniej w styczniu 2023 r., w następstwie obrad Rady w lipcu 2022 r.; podkreśla, że nieprzestrzeganie planu działania jest niedopuszczalne; w związku z tym wzywa Radę do niezwłocznego przyjęcia niezbędnych zmian do decyzji w sprawie zasobów własnych; wzywa Komisję do przedstawienia jak najszybciej i nie później niż w trzecim kwartale 2023 r. wniosków dotyczących drugiego koszyka nowych zasobów własnych;
 7. zwraca ponadto uwagę, że koszty spłaty EURI są uzależnione od warunków rynkowych i podlegają wpływowi czynników zewnętrznych, a zatem są z natury zmienne; podkreśla, że spłata zadłużenia ma również charakter nieuznaniowy i że w związku z tym objęcie jej pułapem w ramach działu WRF jest sprzeczne z realiami takich wydatków; przypomina zatem o żądaniach Parlamentu w trakcie negocjacji w sprawie WRF, aby koszty spłaty EURI zostały przeniesione poza pułapy w celu zmniejszenia presji na WRF, zabezpieczenia finansowania już uzgodnionych programów oraz zapewnienia wystarczającej swobody w ramach pułapów na finansowanie nowych inicjatyw;
 8. podkreśla, że zasoby dostępne w marginesach w ramach pułapów WRF i za pośrednictwem instrumentów szczególnych są już niewystarczające w wyniku licznych kryzysów i nowych inicjatyw od początku obecnych WRF oraz że skutki zwiększonych kosztów finansowania zewnętrznego EURI potęgują te braki;
 9. ponawia zatem swój apel o pilną i ambitną rewizję WRF; wzywa Komisję, by we wniosku dotyczącym tej rewizji uwzględniła niezbędną strukturę i finansowanie w celu skutecznego zarządzania kosztami spłaty EURI, przy jednoczesnym zachowaniu niezbędnych poziomów finansowania programów i strategii politycznych oraz zapewnieniu wystarczających zasobów i elastyczności budżetu, by sprostać przyszłym potrzebom i reagować na sytuacje kryzysowe;
 10. podkreśla, że w szczególności biorąc pod uwagę wpływ kosztów EURI na budżet na 2024 r., zmienione WRF, w tym rozwiązanie strukturalne dla EURI, muszą wejść w życie do 1 stycznia 2024 r.;
 11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu.
-